

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
BAN TUYÊN GIÁO
*
Số 159 - HD/BTGTW

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 03 tháng 7 năm 2024

HƯỚNG DẪN

Thực hiện Quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới

- Căn cứ Điều lệ Đảng;
- Căn cứ Quy chế làm việc của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư khóa XIII;
- Căn cứ Quy định số 144-QĐ/TW, ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị Quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới,

Ban Tuyên giáo Trung ương hướng dẫn việc thực hiện Quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới như sau:

I. Một số vấn đề chung

1. Đạo đức là yếu tố cấu thành nền tảng tinh thần xã hội, gắn liền với hoạt động thực tiễn của con người, thể hiện qua những quy tắc ứng xử hợp với đạo lý, phong tục của cộng đồng, quốc gia dân tộc, tạo thành nét đẹp truyền thống văn hóa.

2. Đạo đức cách mạng mà Đảng ta xây dựng là đạo đức cộng sản, dựa trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, kế thừa và phát triển giá trị truyền thống quý báu của dân tộc và tinh hoa văn hóa đạo đức nhân loại; thể hiện tư duy biện chứng, thống nhất giữa nhận thức và hành động cách mạng trong đường lối, chiến lược độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, giải phóng dân tộc - giải phóng giai cấp - giải phóng xã hội - giải phóng con người. “Đạo đức cách mạng có thể nói tóm tắt là: Nhận rõ phải, trái. Giữ vững lập trường. Tân trung với nước. Tân hiếu với dân”¹; “Quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng. Đó là điều chủ chốt nhất”².

Đối với cán bộ, đảng viên, đạo đức cách mạng là gốc, nền tảng. Chỉ khi cán bộ, đảng viên nhận thức và hành động đúng đắn, chuẩn xác các chuẩn mực đạo đức cách mạng mới tạo nên sự thống nhất cao, sức mạnh lớn của toàn Đảng, đẩy lùi những nhận thức sai trái, không đúng đắn, lệch chuẩn, ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của Đảng; từ đó có ý chí, nhận thức và hành vi đạo đức cách mạng đúng đắn, trong sáng, tinh thần phụng sự, cống hiến vì sự phát triển của đất nước, vì hạnh phúc của Nhân dân, vì sự tiến bộ của nhân loại.

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tập 9, tr.354.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, tập 11, tr. 603.

3. Chuẩn mực đạo đức cách mạng là những nguyên tắc, quy tắc mang tính mực thước, khuôn mẫu đánh giá, điều chỉnh hành vi của cán bộ, đảng viên, gắn với mục tiêu, lý tưởng cộng sản, mang nhiệm vụ chính trị của Đảng, tạo cơ sở để cán bộ, đảng viên tự giác học tập, phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, tự điều chỉnh hành vi ứng xử trong công việc hàng ngày.

4. Tiêu chí đánh giá việc thực hiện các chuẩn mực đạo đức cách mạng là căn cứ để xác định mức độ thực hiện các chuẩn mực đạo đức cách mạng của mỗi cán bộ, đảng viên.

II. Nội dung chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới

Điều 1. Yêu nước, tôn trọng Nhân dân, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc

Tiêu chí đánh giá:

- Về yêu nước: Suốt đời phấn đấu cho mục đích, lý tưởng cách mạng của Đảng; nêu cao tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với sự nghiệp cách mạng của Đảng; hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân.

- Về tôn trọng Nhân dân: Tôn trọng, tin tưởng, gần gũi và gắn bó mật thiết với Nhân dân. Quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân; bảo vệ quyền, lợi ích chính đáng, hợp pháp của Nhân dân; tạo điều kiện để Nhân dân phát huy quyền làm chủ, dựa vào Nhân dân để xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại đến dân phải hết sức tránh.

- Về tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc: Đặt lợi ích quốc gia - dân tộc, lợi ích chung của Đảng, Nhà nước và của Nhân dân lên trên hết, trước hết; kiên quyết, kiên trì đấu tranh với mọi hành vi gây phuơng hại đến lợi ích quốc gia - dân tộc, lợi ích của Đảng, Nhà nước và của Nhân dân.

Điều 2. Bản lĩnh, đổi mới, sáng tạo, hội nhập

Tiêu chí đánh giá:

- Về bản lĩnh: Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lenin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định đường lối đổi mới của Đảng và các nguyên tắc xây dựng Đảng. Kiên quyết, kiên trì bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Thực hiện nghiêm Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

- Về đổi mới: Nêu cao tinh thần độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường, ý chí vươn lên, cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, góp phần phát triển đất nước, địa phương, cơ quan, đơn vị.

- Về sáng tạo: Xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách. Dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thách thức, hành động vì lợi ích chung, vì nước, vì dân.

- Về hội nhập: Chủ động nâng cao kiến thức, kỹ năng; năng lực công tác, làm việc trong môi trường quốc tế. Tích cực tham gia quá trình hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng theo đường lối đối ngoại của Đảng phù hợp với luật pháp quốc tế, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, xây dựng cộng đồng vì hoà bình, ổn định, tiến bộ và phát triển.

Điều 3. Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư

Tiêu chí đánh giá:

- Về cần: Tâm huyết, trách nhiệm, dấn thân, nỗ lực hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ được giao, có ý chí, quyết tâm thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới do Đảng lãnh đạo, góp phần xây dựng đất nước giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc.

- Về kiệm: Quản lý, sử dụng tài sản công đúng mục đích, đúng quy định; tiết kiệm và hiệu quả; không xa hoa, lãng phí thời gian, tiền bạc, công sức và các nguồn lực vật chất khác của tập thể và cá nhân.

- Về liêm: Trong sạch, không tham ô, tham nhũng, tiêu cực, không gây phiền hà, sách nhiễu. Chủ động phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn tham nhũng, tiêu cực, suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, chủ nghĩa cá nhân, lợi ích nhóm, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hoá" trong nội bộ.

- Về chính: Trung thực, thẳng thắn, khách quan, công tâm, tích cực đấu tranh tự phê bình và phê bình, không giấu khuyết điểm, không nói sai sự thật; thấy đúng phải bảo vệ, thấy sai phải đấu tranh.

- Về chí công vô tư: Nêu cao lòng tự trọng, danh dự, không cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực, giữ gìn phẩm giá của người cán bộ, đảng viên, không để bị tác động lôi kéo, cám dỗ tiêu cực. Không để gia đình, người thân và người khác lợi dụng chức vụ, vị trí công tác để trực lợi; bảo vệ uy tín, danh dự của bản thân và tổ chức đảng. Thực hiện văn hoá từ chức khi không đủ khả năng, uy tín.

Điều 4. Đoàn kết, kỷ cương, tình thương, trách nhiệm

Tiêu chí đánh giá:

- Về đoàn kết: Luôn luôn giữ gìn sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng, cơ quan, tổ chức và trong Nhân dân, trước hết là ở chi bộ, cơ quan, đơn vị công tác,

khu dân cư; kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện chia rẽ, bè phái, cục bộ, lợi ích nhóm; xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị thật sự trong sạch, vững mạnh toàn diện.

- Về kỷ cương: Nêu cao ý thức tổ chức kỷ luật, kỷ cương, nhất là kỷ luật phát ngôn. Nói và làm theo đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; chấp hành các quy định của cơ quan, đơn vị; phục tùng sự phân công của Đảng, của tổ chức.

- Về tình thương: Sống có nghĩa tình, chân thành, thương yêu, đối xử, giúp đỡ đồng chí, đồng nghiệp và mọi người theo lẽ phải, phù hợp với đạo lý dân tộc, cùng nhau tiến bộ.

- Về trách nhiệm: Nêu cao trách nhiệm trong công tác và sinh hoạt; sẵn sàng đảm nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Kiên quyết đấu tranh, phê phán mọi hành vi né tránh, dùn đẩy, hoặc có tư tưởng trung bình chủ nghĩa, làm việc cầm chừng, sơ trác nhiệm, không dám làm. Làm tốt trách nhiệm, bỗn phận, nghĩa vụ đối với gia đình, cộng đồng, xã hội.

Điều 5. Gương mẫu, khiêm tốn, tu dưỡng rèn luyện, học tập suốt đời

Tiêu chí đánh giá:

- Về gương mẫu: Gương mẫu trong công tác và sinh hoạt, tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Cán bộ, đảng viên chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, cấp trên gương mẫu trước cấp dưới, cấp uỷ gương mẫu trước đảng viên, đảng viên gương mẫu trước quần chúng. Tích cực vận động, thuyết phục gia đình, người thân chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

- Về khiêm tốn: Cầu thị, giản dị.

- Về tu dưỡng rèn luyện, học tập suốt đời: Không ngừng học tập, tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao phẩm chất, đạo đức, trình độ, năng lực công tác. Nói đi đôi với làm, làm đi đôi với nói, đã nói là làm.

III. Tổ chức thực hiện

1. Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp lãnh đạo, chỉ đạo quán triệt sâu rộng và tổ chức triển khai thực hiện Quy định và Hướng dẫn này để mọi cán bộ, đảng viên nhận thức sâu sắc và nghiêm túc chấp hành Quy định. Kết hợp chặt chẽ việc triển khai thực hiện Quy định với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; thực hiện các nghị quyết, kết luận của Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; các quy định của Đảng về nêu gương và về những điều đảng viên không được làm. Mỗi cán bộ, đảng viên tự giác học tập, phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, “tự soi”, “tự sửa” theo tiêu chí các chuẩn mực để không ngừng nâng cao đạo đức cách mạng.

2. Căn cứ nội dung Quy định, Ban thường vụ các tỉnh uỷ, thành uỷ, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng uỷ trực thuộc Trung ương chỉ đạo rà soát, bổ sung, xây dựng, hoàn thiện chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, đạo đức công vụ cho cán bộ, đảng viên; cụ thể hóa tiêu chí của các chuẩn mực phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, tình hình của ngành, nghề, lĩnh vực, địa phương, cơ quan, đơn vị, thống nhất với các chuẩn mực được nêu trong Quy định. Ban Tổ chức Trung ương, Bộ Nội vụ đưa việc thực hiện Quy định vào tiêu chí đánh giá của cán bộ, đảng viên hàng năm, coi đây là một trong những tiêu chí để đánh giá, xếp loại cán bộ, đảng viên. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Hành chính Quốc gia, các học viện, nhà trường Quân đội, Công an, các trường chính trị, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ đưa nội dung Quy định vào các chương trình, tài liệu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, đảng viên.

3. Các cơ quan thông tấn, báo chí ở Trung ương và địa phương tuyên truyền sâu rộng với nhiều hình thức phong phú, đa dạng về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên và kết quả thực hiện của các cấp, các ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị; kịp thời biểu dương, lan tỏa những tấm gương điển hình, tiêu biểu trong thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng và lên án, phê phán các trường hợp vi phạm.

4. Cấp ủy, tổ chức đảng, ủy ban kiểm tra các cấp đưa việc thực hiện Quy định vào chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát hàng năm; phát huy vai trò giám sát của cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc, báo chí, Nhân dân đối với việc thực hiện Quy định của cán bộ, đảng viên, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm.

5. Đánh giá, khen thưởng, kỷ luật, sơ kết, tổng kết:

- Đối với các chi bộ, tổ chức đảng: việc đánh giá kết quả thực hiện Quy định phải căn cứ vào kết quả tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện Quy định và kết quả xây dựng, giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên. Đối với cán bộ, đảng viên: việc đánh giá kết quả thực hiện Quy định phải căn cứ vào mức độ chấp hành, thực hiện các chuẩn mực theo tiêu chí đánh giá.

- Biểu dương, khen thưởng:

Khen thưởng theo định kỳ: Đảng ủy cơ sở, chi bộ cơ sở căn cứ kết quả đánh giá chất lượng cán bộ, đảng viên, chi bộ, tổ chức đảng cuối năm, xét tặng giấy khen cho đảng viên đạt tiêu chuẩn “Hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ” trong năm, hoặc xét tặng giấy khen danh hiệu cá nhân đạt thành tích tiêu biểu trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong năm.

Khen thưởng không theo định kỳ: Xét khen thưởng chuyên đề, khen thưởng đột xuất, kịp thời động viên đảng viên gương mẫu, rèn luyện, thực hành đạo đức cách mạng mang lại hiệu quả công việc cao, có thành tích xuất sắc, tiêu biểu trong

lĩnh vực công tác, lao động sản xuất, học tập, nghiên cứu hoặc có hành động dũng cảm trong chiến đấu, lao động, phòng, chống thiên tai, đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, tệ nạn xã hội,...

Tiền thưởng, kinh phí khen thưởng theo các hình thức khen thưởng thực hiện theo quy định hiện hành.

- Xử lý, kỷ luật: Nghiêm khắc chấn chỉnh và xử lý nghiêm minh những tổ chức, cá nhân không thực hiện hoặc thực hiện không đúng Quy định.

- Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp tổ chức sơ kết, tổng kết việc thực hiện Quy định theo Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương. Ban Tuyên giáo Trung ương chủ trì, phối hợp với Ban Tổ chức Trung ương, Ủy ban Kiểm tra Trung ương, Ban Nội chính Trung ương, Ban Dân vận Trung ương và các cơ quan liên quan tham mưu Bộ Chính trị, Ban Bí thư kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc tổ chức thực hiện; định kỳ sơ kết, tổng kết, báo cáo Bộ Chính trị, Ban Bí thư.

Hướng dẫn này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc, các cấp ủy thông tin về Ban Tuyên giáo Trung ương để tổng hợp, báo cáo Bộ Chính trị, Ban Bí thư xem xét, quyết định. *ĐK*

Nơi nhận:

- Bộ Chính trị, Ban Bí thư (để b/c),
- Văn phòng Trung ương Đảng,
- Lãnh đạo Ban,
- Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn trực thuộc Trung ương,
- Các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương,
- Các đảng ủy đơn vị sự nghiệp Trung ương,
- Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam,
- Cục Công tác Đảng và công tác chính trị, Bộ Công an,
- Ban Tuyên giáo tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương,
- Các Vụ, đơn vị thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương,
- Lưu HC.

TRƯỞNG BAN

Nguyễn Trọng Nghĩa

